

Abstrakt

Energetický sektor Ukrajiny má strategický význam nejen v rámci národního hospodářství, ale je významný i z celoevropského hlediska, protože zahrnuje tranzitní energetické sítě se podstatným významem pro velkou část Evropy. Zásadním problémem však stále zůstává nízká energetická účinnost hospodářství, zastaralost infrastruktury, nefunkční systém a absence významných reforem. V současné době se pod vlivem o sblížení s Evropskou unií odehrává další kolo reforem, které mají sektor modernizovat a přizpůsobit evropským standardům.

Tato práce formou deskripce popisuje vývoj sektoru a reformních snah od získání nezávislosti do dnešních dnů se zvláštním zaměřením na plynárenský sektor a období 2014 až 2017. Jde zejména o vývoj v oblasti energetického trhu, cenové politiky, dostupnosti, bezpečnosti a decentralizace systému. Kromě toho se práce také věnuje vývoji energetické efektivity, životního prostředí a obnovitelných zdrojů energie. V návaznosti na teoretická východiska (zejména teorie institucionální ekonomie) pak prostřednictvím analýzy zjištěných skutečností hodnotí vývoj prováděných reforem a jejich vliv na celý sektor včetně hodnocení role a vlivu oligarchů v těchto reformních pokusech.

Z hlediska reforem lze identifikovat čtyři relevantní období. V prvních třech případech však jde o zcela neúspěšné pokusy. První období po získání nezávislosti bylo zcela promarněno. Druhé spojené s nástupem Viktora Juščenka a Julije Tymošenkové na začátku století přineslo pouze kosmetické změny a třetí po Oranžové revoluci skončilo úplným nezdarem. Teprve po Euromajdanu pod vlivem finanční krize byly prosazeny podstatné reformy sblížující sektor s evropským pojetím energetiky. Od roku 2017 je však možné sledovat opětovné ochlazení reformních snah včetně nedostatečné implementace již schválených reforem. Jako hlavní důvod nezdarů a problémů reformních snah lze jednoznačně identifikovat vliv oligarchů, kteří hájí své zájmy a zisky. Podrobná analýza všech významných reformních pokusů potvrzuje teoretické základy institucionální ekonomie, kdy realizace změn je umožněna jen do chvíle, kdy se začnou přímo dotýkat zájmů vlivových skupin.

Klíčová slova

Ukrajina, energetika, plynárenství, reformy, efektivnost, oligarchové, institucionální ekonomie, Evropská unie